

Sammanfattning av Sidas bedömning av utvecklingen mot strategimålen och insatsportföljens genomförande

	Mål ¹	Portfölj ²
Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck		
Ökat demokratiskt inflytande och möjlighet till ansvarsutkrävande för medborgare på lokal nivå		
Ökat lokalt självbestämmande		
Ökad kunskap om de mänskliga rättigheterna, jämställdhet och rättsstatens principer bland medborgarna och inom den offentliga sektorn		
Stärkt ansvarsutkrävande och stärkt respekt för rättsstatens principer inom ramen för Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia (ECCC)		
Ökat antal medborgare, särskilt unga, engagerar sig aktivt mot korruption		
Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt, med fokus på god utbildning och ökad sysselsättning		
Ökat antal flickor och pojkar i det formella skolsystemet har slutfört utbildningen med grundläggande kunskaper och färdigheter		
Ökat antal unga människor har användbara kunskaper och färdigheter för arbetslivet		
Förbättrad dialog mellan arbetsmarknadens parter och bättre former för konfliktlösning på arbetsmarknaden		

¹ Bedömning av utvecklingen mot **strategimålen**: Grön: Önskvärd riktning; Gul: Delvis önskvärd riktning; Röd: Ej önskvärd riktning.

² Bedömning av **insatsportföljens genomförande**: Grön: Enligt plan; Gul: Delvis enligt plan; Röd: Ej enligt plan.

Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

Ökad motståndskraft mot klimatförändringar på lokal nivå

Ökad samverkan mellan medborgare och lokala förvaltningar för ett hållbart nyttjande av naturresurser

1 Översikt över strategisammanhanget

Strategibelopp: 1 000 MSEK Utbetalat belopp 2017: 274 MSEK Antal insatser 2017: 41

1.1 Förändringar i kontexten

Det långsiktiga svenska samarbetet med Kambodja inleddes under mitten av 1990-talet. Ett viktigt element i relationen har varit en tilltro till och stöd för att den reformpolitik regeringen genomför är utvecklingsinriktad och har en övergripande strävan mot ökad demokrati. Kambodja genomgår för närvarande stora samhällsliga förändringar. Medan den ekonomiska utvecklingen varit stark sedan ungefär ett decennium tillbaka och flertalet utvecklingsindikatorer kan visa på goda resultat, så har de politiska konflikterna hårdnat under det senaste åren och utrymmet för de delar av civila samhället som arbetar med demokrati och mänskliga rättigheter har kringkurits betydligt. Det sistnämnda är oroande och upptar en huvuddel av kontextbeskrivningen.

Jordbruket går från småskalighet till större enheter; en transformation som bidrar till den snabba urbaniseringen. Den ekonomiska tillväxten, som länge motsvarat ungefär sju procent, har drivits på av en kraftigt expanderande sko- och beklädnadsindustri, men också bygg- och turismsektorerna. Utbildningsväsendet genomgår reformer samtidigt som det kvarstår stora utmaningar att möta de kunskapsbehov som dagens arbetsmarknad ställer. Utbyggnaden av beklädnadsindustrin har lett till direkta inkomstmöjligheter och större självständighet för unga kvinnor.

Den relativa stabiliteten i samhället kan, till viss del, tillskrivas den höga tillväxten. Andelen människor som lever i fattigdom har minskat substantiellt, även om stora grupper ligger strax ovanför fattigdomslinjen och kan falla tillbaka vid externa chocker. Ekonomiska prognoser talar dock för en fortsatt god tillväxt under kommande år. Samtidigt finns det indikationer som antyder att den nuvarande byggboomen kan komma att avta. Den internationella konkurrensen ökar även inom beklädnadsindustrin och behovet är stort att effektivisera produktionen och diversifiera tillverkningsindustrin.

Studier pekar på att Kambodja är ett av de länder i regionen som förutses påverkas allvarligast av klimatförändringar med långtgående effekter på matförsörjning och ökande risk för såväl översvämningar som torka. Därtill förväntas konsekvenserna av färdigställda och planerade vattenkraftsbyggen uppströms i Mekongfloden få negativa konsekvenser för matförsörjningen, då utkomsterna av fiske och risodling i och kring Mekongfloden samt Tonle Sap förutses minska.

Det finns i dag en stor ungdomsgeneration utan egna minnen av krig, med högre utbildningsnivå än föräldragenerationen, med betydligt bättre tillgång till information om omvärlden via modern informationsteknologi och med andra förväntningar. Stora utmaningar på fortsatta reformer och anpassningar återstår dock för att Kambodja ska fortsätta vara ett attraktivt investeringsland samtidigt som utrymme till samhällspositioner måste ges också för den yngre generationen. Delar av statsförvaltningen uppstår reformvilja, men det politiska systemet av patron-klientförhållanden utgör ett allvarligt hinder för detta.

Politiskt fanns fram till sommaren 2017 en positiv rörelse mot ökad öppenhet och förbättrad samhällsstyrning. I samband med att regeringspartiet *Cambodian People's Party* (CPP) såg sin maktposition hotas av oppositionspartiet *Cambodia National Rescue Party* (CNRP) inför parlamentsvalet i juli 2018, vidtogs flertalet åtgärder som inneburit allvarliga bakslag för den demokratiska utvecklingen i landet samtidigt som de auktoritära tendenserna blivit tydligare. Särskilt märkbart har varit häktandet av CNRP-ledaren Kem Sokha, upplösandet av CNRP och ett ökat tryck mot de delar av det civila samhället som arbetar med demokrati och mänskliga rättigheter samt medier. Även om den kambodjanska regeringen fortsatt är villig till samtal och dialog, inte minst vad gäller exempelvis miljö- och klimat, investerings- och arbetsmarknadsfrågor, men också inom området mänskliga rättigheter, där dialogen med OHCHR och den särskilda rapportören för mänskliga rättigheter fortsatt, så är ambassadens bedömning att det hårdnande politiska klimatet kommer att bestå till efter valet genomförts. Till viss del kunde ambassaden redan tidigt under 2017 förutse ökade politiska spänningar i relation till parlamentsvalet, men omfattningen av dessa blev betydligt allvarligare och långtgående.

I ljuset av bakslagen för den demokratiska utvecklingen i Kambodja förbereddes anpassningar inom ramen för genomförandet av nuvarande strategi. Under intryck av den faktiska utvecklingen skedde fortsatta kalibreringar i nära dialog med utrikesdepartementet. Bland de anpassningar som gjorts återfinns följande:

- Ökat stöd och anslag till de av våra samarbetspartner som särskilt fokuserar på frågor som relaterat till demokrati och mänskliga rättigheter: OHCHR, Diakonia och, till viss del, Raoul Wallenberginstitutet.
- Inga nya insatsavtal inom utvecklingssamarbetet sluts som innebär att det kanaliseras finansiella resurser direkt till staten, med undantag för stöd till utbildning och forskning. Konsekvensen av detta var att det direkta stödet till decentraliseringsreformen avslutades, vilket i sin tur var kopplat till upplösandet av CNRP och att det demokratiska underlaget på lokal nivå de facto upphörde.
- Offentligt kommunicerade ställningstaganden, såväl enskilt som inom ramen för EU. Det svenska pressmedelandet av november, med dess tydliga markering kring hur den negativa politiska utvecklingen i landet får konsekvenser på det svenska utvecklingssamarbetet med Kambodja, bedöms ha haft ett starkt genomslag i breda samhällslager.
- Intensifierad dialog där redan upparbetade kontaktytor erbjuder möjligheter till påverkan, vilket framför allt sker med fackministerierna och ofta är samordnat inom EU-kretsen.

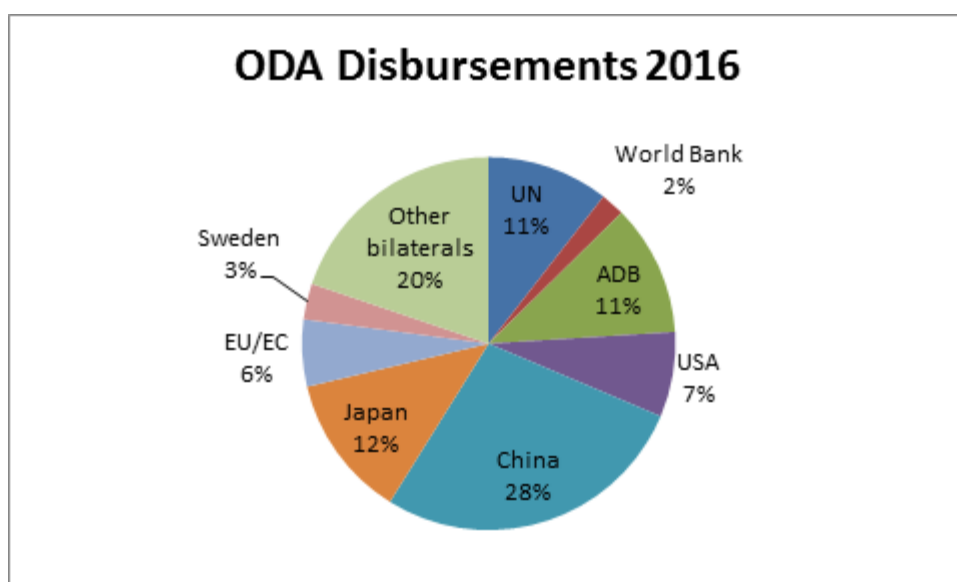
- Nära samråd med våra samarbetspartner om gemensamma förhållningssätt och, vid behov, samordnade åtgärder.
- Ytterligare ökat moraliskt stöd och närvaro i förhållande till utsatta demokratiförsvare. Ambassaden har varit en av de mer aktiva aktörerna i relation till enskilda organisationer som arbetar med rättighetsfrågor.

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 22 %	Sveriges andel av totala biståndet utgör 3 %.
Givargemensam samarbetsstrategi finns ej, utöver den gemensamma europeiska strategin och FN:s UNDAF 2016-2020. Biståndssamordningen i Kambodja vägleds av principerna i regeringens "Development Cooperation and Partnership Strategy" 2014-2018.	Den gemensamma europeiska strategin gäller 2014-2018 och har undertecknats av nio länder samt EU-delegationen. Status på EU-gemensamprogrammering: den andra resultatrapporteringen för den gemensamma strategin sker under 2017, baserat på resultaten för 2015/2016.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: Kina, Japan, Asiatiska utvecklingsbanken, FN och EU-kommissionen.	Sverige är den 10:e störste givaren Av EU MS är Sverige den 3:e störste givaren.

1.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Den gemensamma europeiska strategin för utvecklingssamarbetet i Kambodja lanserades i november 2014. Deltagande länder är Finland, Frankrike, Irland, Italien, Tjeckien, Tyskland, Storbritannien, Sverige, Schweiz samt EU-delegationen. Under 2016 ingick Sida och EU-delegationen avtal om ett delegerat partnerskap där EU delegerar medel till Sida för att genomföra insatser syftande till att stärka transparensen och ansvarsutkrävandet i det kambodjanska samhället. Inom ramen för den bredare givarkoordineringen är Sverige ledande givare för anti-korruption och utvecklingseffektivitet.

Odacambodia.com, data från 2016

För närvarande förbereder finansministeriet ett utkast till en ”Vision 2050”. Avsikten är att bjuda in biståndsgivare för en konsultation kring dokumentet under våren 2018. Förberedelserna för regeringens utvecklingsstrategi, det vill säga den fjärde fasen av den ”Rektangulära strategin” och de nya National Sustainable Development Goals (NSDG) kommer att genomföras parallellt under 2018. Avsikten är att färdigställa den Rektangulära strategin i augusti och NSDG-arbetet mot slutet av året.

För att bidra till förändring och resultat har Sida sedan lång tid tillbaka valt ett angreppssätt där stöd till de institutioner och strukturer som krävs för en fungerande demokrati kombineras med insatser som direkt stärker medborgarnas kunskap, förmåga och möjlighet att påverka och delta i samhällslivet, hålla makthavarna ansvariga och utkräva sina rättigheter. Ansatsen för det svenska samarbetet har sedan flertalet år varit att arbeta med de institutioner där fortsatta reformer bedöms som framkomliga samt med de aktörer som kan bidra till ett starkare, livskraftigare och mer aktivt civilt samhälle, vilket i sin tur kan stödja medborgarna att formulera och framföra sina krav till myndigheter och de folkvalda.

Under våren 2017 genomfördes en översyn av den svenska biståndsportföljen för Kambodja. Den samlade bedömningen redovisades av Sida i en fördjupad strategirapport för 2016. Analysen såväl som slutsatser och rekommendationer är fortsatt relevanta. Ambassaden har under 2017 fortsatt genomförandet av strategin för perioden 2014-2018. Genomförandet har skett i enlighet med den årsplan som Sida beslutade 30 januari 2018, vilken också inkluderade utgångspunkter och vägval kopplat till genomförandet av strategin. Sidas bedömning är att den analys som legat till grund för strategiförslaget och dess genomförande är i huvudsak fortsatt relevant. Den avgörande förändringen i kontexten är den politiska utvecklingen under hösten 2017 som kulminerade med högsta domstolens beslut om upplösandet av det huvudsakliga oppositionspartiet som sedan ledde till att de 5 007 CNRP-mandat på lokal nivå (Commune Councils), omfördelades med en överväldigande majoritet tillfallande CPP. Konsekvensen är att det demokratiska elementet i decentraliseringsreformen inte längre finns. Förutsättningarna för ett fortsatt svenskt stöd till reformen, vilket även sades ovan, anses därför ej föreligga.

Det svenska utbildningsstödet bedöms som fortsatt relevant och bidrar till utvecklingen av sektorn i sin helhet. Reformerna inom sektorn anses dynamiska och förväntas bidra såväl till en ökad integration av utsatta grupper i samhället samt till högre kunskapsnivå bland unga och ett ökat kvalificerat yrkeskunnande. Det senare pekas ut som en väsentlig brist i omvandlingen och diversifieringen av ekonomin. Stödet till förbättrade relationer inom arbetsmarknadsområdet, och inte då minst inom ramen för det arbete som sker inom ramen för initiativet *Global Deal*, kompletterar detta.

Samarbetet inom mänskliga rättigheter och miljö och klimat kanaliseras till stor del till enskilda organisationer och bidrar till att vidmakthålla öppenheten i samhället även under perioder av ökad kontroll. Därtill bidrar det EU-delegerade stödet till att stärka ansvarsutkrävande, effektivitet och öppenhet inom reformen av offentlig finansiell styrning.

Tidigare identifierade risker har kunnat hanteras på ett adekvat sätt. Detta gäller även risker kopplade till höstens politiska utveckling. Sidas övergripande bedömning är därför att strategins inriktning är fortsatt relevant, med undantag för stöd till decentraliseringsreformen. I det fortsatta genomförande av strategin är det därför viktigt att lyfta risker för svaga eller uteblivna resultat inom mål 1.1 samt 1.2. Portföljen bör fortsatt bygga på en balanserad avvägning av stöd till aktörer inom stat, civila samhället och näringslivet, samt mellan stöd på central och lokal nivå. Detta bidrar till

upprätthålla möjligheterna att föra en fördjupad dialog med flertalet kambodjanska institutioner och organisationer och är en viktig del av ambassadens långsiktiga arbete i landet.

Den resultatuppföljning som gjorts för 2017 visar att insatserna över lag levererar enligt plan och mot uppsatta resultat, vilket illustreras under respektive strategimål i avsnitt 2 nedan. Undantaget är mål 1.1 samt 1.2. Synergierna mellan och inom de olika stödområdena är starka, vilket också illustreras i avsnitt 2.

Ökningen av landallokeringen för 2017 kunde hanteras på ett konstruktivt sätt trots att den politiska utvecklingen under hösten innebar vissa fördröjningar för genomförandet av beredningar. Beslutet att inte fortsätta stöd till decentraliseringsreformen har lett till en omplanering och -allokering som pågår under våren 2018. Några exempel som indikativt kan lyftas är stöd för utvecklingsinsatser inom sociala sektorer riktat mot lokalsamhällen, ökat stöd till insatser inom undervisning samt mänskliga rättigheter.

Sida har en beredskap för att avsätta resurser för en strategiprocess under hösten 2018, om beslut om anvisning fattas. Detta ger möjligheter till att, baserat på positiva erfarenheter från pågående samarbete och en bedömning av utvecklingsbehov, att förnya inriktningen på samarbetet. Ambassaden har för avsikt att inkomma med underlag inför arbetet med anvisningar (se vidare under avsnitt 3). Redan nu kan vikten av att stärka respekten för mänskliga rättigheter och demokratiska värden, ett fortsatt stärkande av utbildnings- och kompetensnivåerna i samhället, den snabba omvandlingen från småskaligt jordbruk till större produktionsenheter och den relaterade urbaniseringen, stärkta reformer som syftar till god samhällsstyrning samt det ökade hotet från klimatförändringar samt miljöförstöring lyftas som viktiga utvecklingsfrågor för den samhällsomvandling som pågår i Kambodja.

De övergripande riskerna för genomförandet av den kvarvarande strategiperioden är liksom tidigare kopplade till politiska risker, bristande kapacitet och finansiella risker/korruption. Dessa risker hanteras genom dialog och noggrann uppföljning och analys av avtalsenlig rapportering och revision och inte minst, i nära kontakt med Sida-S och UD-ASO. En hög grad av flexibilitet och ett nära samråd förutses som en viktig del av hanteringen av eventuella politiska bakslag inför och efter valet. Särskilt samordningen inom EU blir viktig.

Givet de förutsättningar som råder för tillfället, så skulle en förlängning av strategin till mitten eller slutet av 2019 kunna övervägas.

Synergier med andra svenska strategier

Utbetalat belopp inom andra anslagsposter som gick till landet/regionen 2017, varav nedan:	11,4 MSEK
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, ap. 5	11 MSEK
Forskningssamarbete, ap. 32	0,4 MSEK
Kapacitetsutveckling och utbyten, ap. 28	0,015 MSEK

Ett antal svenska organisationer i det civila samhället är aktiva i Kambodja. Ambassaden har kontakt med huvuddelen av dessa. De största mottagarna av stöd från Sidas enhet för stöd till civila samhället är Diakonia, Plan International Sverige och RFSU. Ambassaden har under 2017 givit stöd till Sidas forskningsenhet i förberedelserna för ett svenskt forskningssamarbete med Kambodja. Kopplingarna är starka mellan ett sådant framtida stöd och det breda svenska engagemanget i utbildningsfrågor i Kambodja. Synergierna mellan landprogrammet och det regionala programmet för Asien och Oceanien är tydliga inom mänskliga rättigheter, arbetsmarknad samt miljö och klimat. Ett flertal regionala organisationer har verksamhet i Kambodja. I ett par fall stödjer det regionala programmet aktörer som också får bilateralt stöd. I dessa fall kompletterar stöden varandra. Även globala program har stöd som bidrar till aktiviteter i Kambodja, men i dessa fall är ofta synergieffekterna mindre upparbetade. En bilateral biträdande expert har nyligen placerats på holländska SNV Netherlands Development Organisation i Phnom Penh, vilket förklarar det mindre utfallet inom ap. 28.

1.3 Fördelning mellan stödområden

Strategiperiod: 2014 – 2018

Utbetalat belopp per stödområde och år, i MSEK	2014	2015	2016	2017	Totalt
Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck	101,4	70,4	92,1	87,2	351,1
Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt, med fokus på god utbildning och ökad sysselsättning	96,5	77,7	121,7	163,1	459
Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer	27,4	21,4	25	24	97,8

Landallokeringen för 2017 om 275 MSEK utnyttjades fullt ut under 2017 (utfall 274,3 MSEK). Detta är i enlighet med de prognoser som ambassaden lämnat under året. Utbildningsområdets andel av portföljen har ökat över tid. Detta kommer dock att avta under perioden 2018-2020 i samband med successivt lägre årliga utbetalningar till landets skolor, i takt med ett ökat åtagande från Kambodja. Under 2018 kommer en omplanering göras av de resurser som tidigare var avsatta till stöd för decentraliseringsreformen. Resurserna kommer delvis att fördelas ut på andra stödområden, vilket möjliggör stärkt stöd inom miljö och klimat, utbildning samt mänskliga rättigheter. Fortsatt utvecklingsinriktat stöd till lokala nivåer i andra former än genom decentraliseringsreformen förutses också. Denna omplanering görs på medellång sikt för att lämna ett utrymme på längre sikt att planera i enlighet med en kommande strategi.

2 Resultatredovisning

Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck

Stödområde 1 är det område inom strategin som påverkats mest av förändringar i kontexten. Utrymmet för demokrati och mänskliga rättigheter har minskat i Kambodja under året. Civila samhället har hamnat under ökat tryck och mediers frihet kringsskurits. Samtidigt är samhället relativt öppet och trots att arbetet för enskilda organisationer verksamma inom området demokrati och mänskliga rättigheter försvårats under året, så bedrivs fortfarande omfattande verksamhet. Även om situationen och utrymmet för medier att verka fritt också har minskat och sociala medier fortsatt fungerar relativt fritt, kan det antas att statens övervakning har ökat. Förutsättningarna för ökat demokratiskt inflytande genom decentraliseringsreformen upphörde i och med upplösandet av oppositionspartiet och omfördelningen av lokalt valda funktioner.

Stöd till bland annat oberoende forskningsinstitut bidrar med evidensbaserade underlag för att stärka policyutformning och -uppföljning. Unga människors roll som förändringsagenter och aktörer i kampen mot korruption ges särskild uppmärksamhet. Biståndet ska också dra nytta av modern informationsteknologi samt sociala medier för att nå ut till och engagera viktiga förändringsaktörer.

Den sammantagna trenden är därmed att den övergripande utvecklingen mot strategimålet varit negativ, trots att enskilda framsteg kan noteras.

2.1.1 Mål 1.1: Ökat demokratiskt inflytande och möjlighet till ansvarsutkrävande för medborgare på lokal nivå

Utveckling mot strategimålet

Genom upplösandet av CNRP och påföljande omfördelning av oppositionens kommunalt valda poster till regeringspartiet, försämrades kraftig möjligheten till genomförande av målet, det vill säga demokratiskt inflytande och möjlighet till ansvarsutkrävande för medborgare på lokal nivå. I kommuner där oppositionen vunnit stolar omöjliggjordes en stärkt relation mellan medborgare och demokratiskt valda lokala politiker.

Portföljnivå

Möjligheten att genomföra den planerade verksamheten upphörde i samband med upplösandet av oppositionspartiet. Förutsättningarna för en öppen och ansvarsutkrävande dialog mellan folkvalda och medborgare försvårades, framförallt i områden där oppositionen vunnit platser omfördelades de CNRPs platser.

Insatsnivå

De svenska medlen för decentraliseringsreformen betalades ut enligt plan under våren 2017 och hade förbrukats redan i september till följd av förseningar i EU:s utbetalning av budgetstödet. Till följd av de politiska skeendena, och beslut från EU och Schweiz att fördröja fortsatta utbetalningar, fördröjdes genomförandet av reformen och i vissa fall kunde avstannade verksamheten. Visst finansiellt tillskott från finansministeriet till sekretariatet som ansvarar för reformen innebär att de nedskärningar av

sekretariatets funktion som skulle bli konsekvensen av det uteblivna stödet från givarna mildrades. I stort sett all kompetenshöjande verksamhet med inriktning på lokalt folkvalda har ställts in.

Sidas finansiering av PACT, med syfte att stärka medborgarnas kunskap om och inblick i lokala beslutsprocesser, har fortgått under 2017. Aktiviteterna fokuserar på att stärka det civila samhällets och medborgargrupperns möjligheter till inflytande på lokal nivå. Under sista kvartalet 2017 noterades dock ett minskat medborgerligt engagemang, liksom återhållsam hantering av de frågor medborgare lyft i olika konsultationsforum. PACT genomförde under året även en översyn av möjligheten att verka i frågor rörande lokalt ansvarsutkrävande och civila samhällets möjlighet att verka inom detta.

2.1.2 Mål 1.2 Ökat lokalt självbestämmande

Utveckling mot strategimålet

Se 2.1.1 Mål 1.1.

Portföljnivå

Se 2.1.1 Mål 1.1.

Insatsnivå

De svenska medlen för decentraliseringsreformen hade förbrukats i september som ett resultat av förseningar i EU:s utbetalning av budgetstödet. Till följd av det politiska skeendet, och beslut från EU och Schweiz att fortsatt avvakta med vidare utbetalningar, avtog takten i genomförandet av reformen märkbart under resterande delen av 2017. Finansministeriet beslutade dock att avsätta en mindre finansiering från statsbudgeten för att upprätthålla viss kärnverksamhet. Rapportering av genomförande beräknas inkomma under mars månad 2018.

2.1.3 Mål 1.3 Ökad kunskap om de mänskliga rättigheterna, jämställdhet och rättsstatens principer bland medborgarna och inom den offentliga sektorn

Utveckling mot strategimålet

Se Stödområde 1.

Portföljnivå

Under våren 2017 genomfördes en översyn av den samlade svenska biståndsportföljen för Kambodja. För 2.1.3 mål 1.3 konstaterades då att lokalvalen i juni 2017 och parlamentsvalet i juli 2018 var politiskt känsliga med risk för utökade och intensifierade konfliktytor i samhället. Preliminärt planerades för beredskap för ökat stöd till civila samhället genom bland annat Diakonia och FN:s Kontor för högkommissarien för mänskliga rättigheter (OHCHR). Givet händelseutvecklingen under hösten, med kraftiga försämringar för demokrati och mänskliga rättigheter i Kambodja, kom dessa planer att realiseras mot slutet av året. Den insats som planerats för att stärka jämställdhetsministeriets kapacitet att utforma och genomföra en kambodjansk jämställdhetspolicy och strategi fick omjusteras i och med Sidas beslut om att inte ingå nya avtal med den kambodjanska regeringen som innebär att resurser kanaliseras direkt till staten. För att säkra att viktigt jämställdhetsarbete kunde initieras och fortgå påbörjade ambassaden en fördjupad dialog med UNDP om en starkare roll för UNDP inom jämställdhetssamarbetet.

Insatsnivå

De insatser som under strategiperioden bidragit till att uppnå resultat inom detta stödområde inkluderar såväl enskilda organisationer som universitet, oberoende forskningsorgan och statliga myndigheter. Insatserna omfattar stöd till Raoul Wallenberginstitutet (RWI), för upprättandet av en utbildning om mänskliga rättigheter på universitetsnivå, samt stöd via Diakonia och Forum Syd, för att stärka det civila samhällets förmåga att främja demokratins principer och respekten för de mänskliga rättigheterna, driva en rättighetsbaserad utvecklingsagenda samt stödja och skydda människorättsförsvarare. Stöd till det oberoende forskningsorganet Centre for Development Resources Institute (CDRI), tankesmedjan Future Forum samt till Parliamentary Institute of Cambodia, där den senare innehar en funktion liknande Riksdagens utredningstjänst, lämnas också. I samarbete med BBC Media Action och UNDP har stöd getts för att främja unga människors möjligheter att mer aktivt delta i samhällsliv, bland annat genom användande av modern informationsteknik och sociala medier. Vad gäller jämställdhetsområdet, fattade Sida i december 2017 beslut om ett nytt stöd till UNDP, vilket är en fortsättning av tidigare samarbetet Partnership for Gender Equality III.

2.1.4 Mål 1.4 Stärkt ansvarsutkrävande och stärkt respekt för rättstatens principer inom ramen för Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia (ECCC) strategin

*Utveckling mot strategi-,
portfölj- och insatsmål*

Sida fattade under 2016 beslut om ett nytt, fyraårigt stöd till Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia ECCC. Insatsen finansieras via landallokeringen för Kambodja. Indikatormålet att pågående processer relaterade till fall 002/01, 002/02, 003 och 004 håller internationell standard bedöms uppnått för åren 2014-2016. Synergier mellan ECCC och stödet till RWI har utnyttjats. Under 2014-2015 genomförde RWI och ECCC tillsammans en seminarierie i internationell rätt, vilken omfattade fler än 100 studenter. Internationella experter från ECCC fungerar också som gästföreläsare vid de utbildningsinstitutioner som RWI samarbetar med. Sida bedömer att ECCC fortsatt har förutsättningar att genomföra sitt mandat i enlighet med internationell standard. Finansieringen av domstolen är dock ett fortsatt problem och de frivilliga bidragen från det internationella samfundet förefaller allt svårare att säkra. Detta kan komma att äventyra domstolens möjligheter att slutföra rättsprocesserna i de inledda fallen 003 och 004.

Sverige bör fortsatt följa utvecklingen vid ECCC nära. Antydningar om givartrötthet har funnits under en period av några år. Om ECCC skulle börja gå mot avslut, vare sig det ska bedömas som förtida eller ej, bör en utfasning ske stegvis och på ett sätt som dels bevarar domstolens arv, dels ej leder till att de omfattande investeringar som gjorts i lag och rätt förfaller utan snarare förankras och, i den mån möjligt, överförs till det nationella rättsväsendet.

2.1.5 Mål 1.5 Ökat antal medborgare, särskilt unga, engagerar sig aktivt mot korruption

Utveckling mot strategimålet

Korruptionen i Kambodja är omfattande och arbetet med att bekämpa oegentligheter och maktmissbruk samt öka transparens och ansvarsutkrävande i det kambodjanska samhället är att betrakta som en långsiktig process. I Transparency Internationals Perception Index ligger Kambodja i

botten av ASEAN-länderna; på plats 156 av 176. Trots att den storskaliga korruptionen, kopplat till patron-klient strukturer i samhället, består finns en trend att småskalig korruption minskat betydligt de senaste åren. Detta är särskilt tydligt inom utbildningssystemet samt erhållande av allehanda samhällsservice så som erhållande av identifikationshandlingar och hantering vid personbeskattning. Medborgare pratar numera mer öppet om korruption och förväntar sig även att politiker skall agera för att minska korruptionen i samhället.

Portföljnivå

Kärnan i Sidas portfölj för att minska korruptionen i samhället är det verksamhetsstöd som ges till Transparency International Cambodia (TIC) inom ramen för det EU-delegerade programmet Partnership for Accountability and Transparency (PAT). Stödet uppgår till 26,6 MSEK för perioden 2016-2019. Som komplement till stödet till TIC utgick stöd till Världsbanken under 2016-2017 för genomförandet av en Public Expenditure Tracking Survey (PETS) inom utbildningssektorn som granskade huruvida medel från statsbudgeten når fram till avsedda mottagare.

Ytterliggare kompletterande insatser inom området är stöd via UNESCO för utarbetande av lagstiftning avseende tillgång till offentlig information. TIC har även medverkat som expertorganisation i framtagandet av lagstiftning för skydd av visselblåsare och vittnen i korruptionsfall

Insatsnivå

TIC har ett strategiskt fokus att engagera ungdomar i sitt arbete mot korruption, något de har varit mycket framgångsrika i att göra. Ett särskilt "Youth Empowerment Programme" initierades under 2016 och över 2 000 ungdomar har ökat sina kunskaper kring frågor som rör transparens, integritet och anti-korruption bara under 2016. Världsbankens PETS-undersökning av utbildningssektorn visade på en klar förbättring i medelshantering jämfört med en motsvarande undersökning från 2006 samt att det svenska bidraget till alla offentliga skolor på grund- och gymnasienivå har haft en positiv påverkan för ökad transparens och lokalt medbestämmande.

2.1.6 Mål 1.6 Ökad effektivitet och öppenhet i det statliga finansiella styrsystemet samt förstärkta möjligheter till ansvarsutkrävande från allmänhetens, de folkvaldas och statsförvaltningens sida

Utveckling mot strategimålet

Kambodjas regering har aktivt genomfört reformer inom offentlig finansiell styrning (OFS) sedan 2004. Under 2017 har man gått in i en tredje fas inom detta reformprogram som nu fokuserar på att öka skatteuppbörden, stärka länkarna mellan policy och budget samt att introducera ett så kallat "Financial Management Information System" även till fackministerierna. Ambassadens bedömning är att OFS-reformen genomförs på ett bra sätt. De finansiella systemen har stärkts sedan reformen påbörjades 2004, vilket bland annat har lett till att skatteintäkterna har ökat från 15,05 procent av BNP 2013 till 18,39 procent 2016. Detta har i sin tur möjliggjort en ökad budgetallokering till sociala sektorer; för utbildning ökade budgetallokeringen exempelvis med 112 procent mellan 2013 och 2017. I och med OFS-reformens genomförande har även banköverföringar ökat inom statsförvaltningen.

Inte då minst för löneutbetalningar. Tidigare skedde samtliga löneutbetalningar kontant, vilket också ökade risken för korruption i olika transfereringsled. Förutom detta har transparensen kring budgetrelaterade frågor succesivt förbättrats. Det syns inte minst i den senaste Open Budget Survey för 2016 där Kambodja ökade från 5 poäng till 20.

Portföljnivå

Det svenska åtagandet inom OFS-reformen är det EU-delegerade Partnership for Accountability and Transparency (PAT) där EU har delegerat sju miljoner euro till Sida för genomförande av programmet som kompletterar EU:s sektorbudgetstöd till OFS-reformen. Ett särskilt mål för programmet har upprättats, och inkluderas för helhetens skull i denna strategirapport. Programmet genomförs under perioden juli 2016-juni 2019. Följande områden och aktörer omfattas:

- Utveckling av nationell statistik/nationalräkenskaperna genom ett myndighetssamarbete mellan National Institute of Statistics och Statistiska centralbyrån (17,5 MSEK),
- Skatteuppbörd genom ett myndighetssamarbete mellan General Department of Taxation och Skatteverket (20 MSEK),
- Extern revision, som komplement till Riksrevisionens pågående samarbete med National Audit Authority (7,1 MSEK),
- Parlamentarisk granskning av statsbudgeten med Parliamentary Institute of Cambodia som partner, med stöd av experter från Riksdagens utredningstjänst (12,7 MSEK), samt
- Budgettransparens och anti-korruption genom stöd till aktörer i det civila samhället, via Transparency International Cambodia (26,6 MSEK – redovisas under mål 2.1.5).

Programmet riktar sig till institutioner och aktörer som är viktiga för ett lyckat genomförande av OFS-reformen och kompletterar EU:s sektorbudgetstöd. Syftet med stödet är att stärka de nationella institutioner och aktörer som är grundläggande för ett lands ansvarsutkrävande mekanismer. Ambassaden bedömer att portföljen är strategiskt sammansatt för att uppnå det övergripande målet.

EU:s finansiella bidrag till PAT-programmet ger möjligheten att samla flera aktörer och program med närliggande mandat under ett ”programparaply”. På detta sätt bidrar Sverige och EU till att föra samman aktörer som annars inte nödvändigtvis skulle samarbeta trots uppenbara beröringspunkter. Genom att stärka synergier mellan program och förbättra samarbeten mellan aktörer ökar möjligheterna att uppnå resultat inom respektive program samt även att uppnå effekter som ligger utanför själva programmen.

Insatsnivå

Genomförandet av PAT-programmet är nu halvvägs igenom dess första avtalsfas och vissa resultat går redan att skönja. Goda relationer mellan de svenska och kambodjanska myndigheterna har redan etablerats och är viktiga investeringar för fortsatt gott genomförande av programmen. I sig är detta positiva exempel på tidiga resultat.

2.2 Stödområde 2: Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt, med fokus på god utbildning och ökad sysselsättning

2.2.1 Mål 2.1 Ökat antal flickor och pojkar i det formella skolsystemet har slutfört utbildningen med grundläggande kunskaper och färdigheter

Utveckling mot strategimålet

Kambodja har gjort stora framsteg i att ge barn och ungdomar tillgång till utbildning under det senaste årtiondet, och framför allt under de senaste fem åren. En kraftig utbyggnad av förskolor har gett tusentals barn bättre förutsättningar för inläring. Nästan alla barn har tillgång till basutbildning, det finns dock fortfarande stora utmaningar för barn med olika typer av funktionsnedsättning. Barn från nationella minoritetsgrupper möter fortfarande utmaningar i tillgång till utbildning och i inlärande, ökad användande av flerspråkig undervisning har dock haft en starkt positiv inverkan. Lika många flickor som pojkar går i grundskola och gymnasium. Denna positiva utveckling har dock inte resulterat i att ett ökat antal ungdomar genomgår hela grundskolesystemet. Andelen elever som genomgår hela utbildningscykeln har stagnerat sedan några år. Detta är en bekymmersam utveckling som till en stor del styrs av ekonomiska hinder och ekonomiska möjligheter. Flickors avhopp från grundskolan har avtagit medan pojkar i ökande utsträckning hoppar av, såväl på grundskole- som på gymnasienivå. En anledning kan vara att pojkar i större utsträckning än flickor får genomgå samma årskurs upprepade gånger. En annan förklaring är att den ekonomiska utvecklingen i ökande utsträckning erbjuder pojkar möjligheter till okvalificerade arbeten som ställs mot kostnader för fortsatt skolgång. Sammanfattningsvis kvarstår dock stora utmaningar. Fortsatta satsningar inom området bedöms därför som angeläget.

Portföljnivå

Den svenska insatsportföljen har genomförts enligt plan. Insatsportföljens sammansättning bedöms vara strategisk och relevant, innehållande nära samarbeten och samfinansiering med centrala biståndsgivare, framför allt EU och Unicef, direkt finansiering till alla offentliga grund- och gymnasieskolor samt ett mindre antal mindre specifika insatser. Portföljens sammansättning har gett Sverige en viktig ställning i biståndskretsen och i dialog med regeringen, framför allt i förhållande till finans- respektive utbildningsministeriet.

Insatsnivå

Den givargemensamma fonden för kapacitetsutveckling bidrar till ökad kapacitet på nationell nivå och de flexibla skolbidragen bidrar till lokala insatser för minskade avhopp och ökad kvalitet i utbildning och lärande. Det svenska stödet har också medverkat till en ökning av statlig finansiering av skolors operativa verksamhet. Insatsen för inkluderande utbildning genom Unicef ger ett viktigt bidrag till att barn från utsatta grupper får tillgång till och kan genomgå utbildning. Olika insatser för ökad information om arbetsmarknaden har lett till ett större intresse för yrkesrelevanta utbildningar.

2.2.2 Mål 2.2 Ökat antal unga människor har användbara kunskaper och färdigheter för arbetslivet

Utveckling mot strategimålet

Bristen på relevant yrkeskunskap utgör ett hinder för ekonomisk och samhällelig utveckling. En stor andel av de ungdomar som genomgår hela den nioåriga grundskolan uppnår inte lägsta kunskapsnivån i vare sig läsning eller matematik. De elever som genomgår gymnasieutbildning har inte tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna bli anställda eller starta egna företag. Endast en liten minoritet

elever väljer grundläggande yrkesutbildningar, och på eftergymnasial nivå läser endast en liten minoritet studenter tekniska eller naturvetenskapliga ämnen. En viktig anledning till detta är att ungdomar inte har kunskap om arbetsmarknadens behov.

Portföljnivå

De reformer som har genomförts, med bland annat särskilda satsningar på tidig läsinläring och matematik, börjar visa sig i form av bättre resultat vid nationella prov. Denna förbättring är dock ännu blygsam och bygger på ett mycket lågt utgångsläge. En viktig förutsättning för att kunna följa upp reformer och anpassa dessa är kvalificerad information från utbildningssystemet på olika nivåer. Den insats som svenska Skolinspektionen tidigare genomförde tillsammans med utbildningsministeriet har lagt en grund för det kvalificeringssystem som nu tas vidare av Unicef i ett fortsatt samarbete med Sida. Genom stöd till kvalificerad information och yrkesvägledning samt ökad kunskap om arbetsmarknaden och sambandet mellan utbildningsvägar och anställningsbarhet bland ungdomar, förväntas det svenska stödet bidra till att en ökande andel ungdomar söka sig till yrkesrelevanta utbildningar.

Insatsnivå

Den givargemensamma fonden för kapacitetsutveckling bidrar systematiskt till ökad kvalitet inom utbildningssystemet och bidrar därmed till öka kvalitet i utbildning och lärande. Insatsen för inkluderande utbildning ger ett viktigt bidrag till att barn från utsatta grupper får tillgång yrkesrelevant utbildning. Samarbete med Arbetsförmedlingen för ökad information om arbetsmarknaden har lett till ett större intresse för yrkesrelevanta utbildningar.

2.2.3 Mål 2.3 Förbättrad dialog mellan arbetsmarknadens parter och bättre former för konfliktlösning på arbetsmarknaden

Utveckling mot strategimålet

Den kambodjanska regeringens ambition har varit att skapa ett stabilt investerings- och företagarklimat och motverka den splittring och ökad konfliktrisk som de anser en fragmenterad arbetarrörelse bidrar till. Fackföreningslagen från 2016 var ett försök att råda bot på detta, men hamnade samtidigt i strid med inte minst ILO-konvention 87 angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, som Kambodja ratificerat. Senare modifieringar av fackföreningslagen har delvis adresserat dessa problem, men ej tillfyllt. Situationen för oppositionella eller oberoende fackföreningar att registrera sig eller verka har försvårats. Planer om antagande av en omtvistad konfliktlösningslag bordlades efter mycket kritik från internationella investerare, fackföreningsrörelsen och andra aktörer. Modifieringar av den förväntade minimilönelagen uppfattas också ha justerats på ett sätt som tagit hänsyn till många av de invändningar som rests.

Kambodja står som undertecknare till initiativet Global Deal. En interministeriell kommitté har upprättats för att koordinera arbetet. I november 2017 deltog en kambodjansk delegation vid Global Dealmöte i Genève.

Portföljnivå

Insatsportföljen har genomförts enligt plan. Antalet ärenden som skiljedomsinstitutet Arbitration Council behandlar har dock sedan 2016 legat på en betydligt lägre nivå jämfört med 2015. Nedgången är en konsekvens av den nya fackföreningslagen från 2016, vilken anger att det bara är den mest representativa fackföreningen på en arbetsplats som kan vända sig till Arbitration Council för

skiljedom. Arbitration Council är dock fortsatt en mycket uppskattad institution och får stort förtroende för sitt oberoende. Andelen ärenden som härrör från sektorer utanför textilindustrin ökar. Detsamma gäller andelen ärenden avseende arbetsmarknadstvister utanför Phnom Penh och dess omedelbara omnejd.

Insatsnivå

En ettårig förlängning av pågående insatsavtal med Arbitration Council gjordes under 2017 för att medge tid till ny bedömning av möjligheterna att fortsätta bedriva verksamhet. Den insats som tidigare tydligast relaterade till Global Deal inom insatsportföljen var samarbetet med ILO, H&M och IF Metall. Insatsen slutfördes 2017 och diskussioner om hur initiativet kan tas vidare i ett mer strukturerat samarbete pågår. Diskussioner förs även för närvarande med ILO angående upprättande av ett lokalt Global Dealsekretariat. Sekretariatet skulle fokusera på att driva Global Deal, frågor om social dialog och inkludera en komponent till stöd för upprättande av en kollektivavtalsprocess.

2.3 Stödområde 3: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

2.3.1 Mål 3.1 Ökad motståndskraft mot klimatförändringar på lokal nivå

Utveckling mot strategimålet

I slutet av 2016 genomförde Cambodia Climate Change Alliance, med stöd från Sida, en studie kring kunskap, attityder och praxis avseende klimatförändringar och möjligheten att öka motståndskraften mot dessa. Studien kom fram till att beteenden avseende klimatförändringar har ändrats. Det finns en ökad förståelse kring klimatfrågan, liksom kunskap om hur man på lokal nivå kan minska de negativa effekterna av klimatändringar och påföljande negativa konsekvenser såsom översvämningar och torka. Medial informationsspridning har ökat sedan 2011. Beteenden har ändrats, till exempel sker ökad trädplantering och vattenkonsumtion i hushållen har minskat. Lokala myndigheter fick ökat stöd, genom bland annat Asia Development Bank, i att stärka kapaciteten för att integrera kunskap kring utformning och genomförande av klimatrezilient infrastruktur.

Portföljnivå

Portföljen bestod av två insatser under årets gång, dels stöd till Forum Syd, dels stöd till UNCDF. Insatserna har utvecklats i varierande grad till följd av lokalvalen sommaren 2017 samt individuella tekniska utmaningar. I slutet av året initierades beredningen av ytterligare en insats, och då för att stärka portföljens bidrag till stärkt lokal motståndskraft på gräsrotsnivå.

Insatsnivå

I och med ett skifte i ledarskap på Forum Syds lokalkontor i Phnom Penh har delar av verksamheten försenats, framförallt avseende kapacitetsutveckling av partner som arbetar med hållbart nyttjande av naturresurser. I och med att flertalet partner i det nya programmet Go! har samverkat med Forum Syd i tidigare programfaser finns dock inga indikationer på att genomförandet av naturresursinsatserna hos partnerorganisationerna har försenats.

I slutet av året påbörjades beredningen av stöd till BBC Media Action. Genom denna insats stärks lokalsamhällets kunskap om klimatfrågor samt metoder för att stärka motståndet mot klimatrelaterade

katastrofer såsom översvämningar och torka. Insatsen beräknas genomföras under 2018 och delar av 2019.

2.3.2 Mål 3.2 Ökad samverkan mellan medborgare och lokala förvaltningar för ett hållbart nyttjande av naturresurser

Utveckling mot strategimålet

Under 2017 genomfördes fortsatt samverkan mellan medborgare och lokala förvaltningar kring hållbart nyttjande av naturresurser inom ramen för den Sida-finansierade verksamheten. Ambassaden har inte emottagit någon information om att de politiska skeenden ska ha påverkat möjligheten för medborgare att engagera sig i dialogen med lokala myndigheter i frågor rörande naturresurser.

Portföljnivå

Portföljen bestod under 2017 av en insats: Forum Syds program Go! med syfte att stärka samverkan mellan medborgare och lokala förvaltningar för hållbart nyttjande av naturresurser.

Insatsnivå

Insatserna har utvecklats i varierande grad. I och med skifte i ledarskap på Forum Syd har delar av verksamheten försenats, framförallt avseende kapacitetsutveckling av partners kring hållbart nyttjande av naturresurser. I och med att flertalet partner i det nya programmet Go! har samverkat med Forum Syd i tidigare programfaser finns dock inga indikationer på att genomförandet av naturresursinsatserna hos partnerorganisationerna har försenats. UNCDF:s Project LoCAL försenades till följd av att ett oförutsett och utökat behov av tekniskt stöd till nya folkvalda i de distrikt där projekten genomförts. UNCDF bekräftar att insatsen inte påverkats av de pågående politiska skeenden.

3 Implikationer för det fortsatta strategigenomförandet

Den tydliga svenska markeringen som gjordes under hösten 2017 formaliserades i en ändrad instruktion från Sida till ambassaden om att inte ingå nya stat-till-stat avtal (undantag utbildning och forskning) som innebär att resurser kanaliseras direkt till kambodjanska staten. Därmed ändrades förutsättningarna för genomförandet av strategin. En första konkret åtgärd med anledning av instruktionen var att nytt stöd till decentraliseringsreformen ej längre var aktuellt. Instruktionen kommunicerades offentligt och i bilaterala möten med regeringsföreträdare.

Givet de försämringar som ägt rum inom området demokrati och mänskliga rättigheter är det Sidas bedömning att det är av hög prioritet att fortsätta vara en engagerad partner i dialogen med regeringen. Det svenska mervärdet i dialog med olika parter i samhället har under de senaste åren stärks genom att svenska parter (främst myndigheter och enskilda organisationer) i allt högre grad deltar i genomförandet av strategin. De kambodjanska motparternas (på politiska nivå och beslutsfattare i statsförvaltningen) ägande och vilja till förändring och förbättring är viktiga villkor för samarbetet. En förutsättning att verka för förändring är att tala direkt med och till samarbetsparten.

Inom givarkretsen förordar Sverige aktivt samordning, inte minst inom EU-kretsen, i dialogen med regeringen och i genomförandet av insatser, vilket har varit en bidragande framgångsfaktor. Upprätthållandet av breda kontaktytor och tillvaratagandet av alla tillfällen till dialog med regeringen och andra aktörer i samhället bedöms som viktigt. Sverige har, sedd som en relativt liten aktör utan bakomliggande intressen, möjligheter att påverka och bidra positivt till utvecklingen, vilket är något

som bör tillvaratas. Ett fortsatt engagerat samarbete med regeringen inom områden som bedöms reforminriktade uppfattas viktigt samtidigt som ett fördjupat och brett samarbete bör byggas och fördjupas som involverar civilsamhälle, privata sektorn och forskning. Detta lägger grunden för ett brett svenskt engagemang med breda kontaktytor mot det kambodjanska samhället.

I händelse av fortsatta bakslag för den demokratiska utvecklingen, minskad öppenhet samt inskränkta rättighetsfrågor under 2018, ska en fortsatt kritisk dialog drivas. Den goda relationen till enskilda organisationer, särskilt de som är verksamma kring rättighetsfrågor, ska främjas. Ökat stöd till vissa enskilda organisationer kan bli aktuellt. Här är det dock viktigt att bedöma absorptionskapacitet och tillse god samordning med andra likasinnade givare som också undersöker möjligheten för ökat stöd till civilsamhället.

Under 2018 kommer en omplanering göras av de resurser som tidigare var avsatta för decentraliseringsreformen. Resurserna kommer att fördelas på andra stödområden, vilket möjliggör stärkt stöd inom områdena miljö och klimat, utbildning samt demokrati och mänskliga rättigheter. Fortsatt stöd till insatser som stärker förutsättningar för ansvarsutkrävande på lokal nivå kan övervägas, även om stödet till den övergripande decentraliseringsreformen nu upphört. Denna omplanering görs på ett par års sikt för att lämna ett utrymme för senare anpassning i enlighet med en kommande strategi. Till stöd vid framtagandet av den nya strategin har ambassaden inlett ett analysarbete och kommer till sommaren ha uppdaterade underlag för miljö och klimat, en studie kring nya former för samarbete inom området mänskliga rättigheter och en studie av konfliktrisker i samhället. Därtill görs en sårbarhetsstudie som ett led i FN:s pågående UNDAF-process, vilken förutses kunna bidra med relevant fattigdomsanalys. Jämställdhetsministeriet planerar att genomföra en genderanalys som kommer att föreligga i utkastformat senare under året.

Den svenska strategin, liksom det samarbetsprogram som byggts upp över tid, utgår från fattigdomsmålet. Sverige har sedan slutet av 1990-talet haft en hög grad av kontinuitet i utvecklingssamarbetets huvudsakliga inriktning, men har ständigt förändrat formerna för samarbetet för att förbättra resultat och genomslag. En viktig aspekt i utformningen av samarbetet är en kontinuerligt bedömning av kontexten i landet. Kambodjas demokratiska underskott och det förändringstryck som gradvis byggs upp i samhället, och i synnerhet inom den yngre generationen, är viktiga faktorer att ta i beaktande under genomförandet. Det är troligt att genomförandet även fortsättningsvis kommer att behöva präglas av flexibilitet, i symmetri vad gäller området demokrati och mänskliga rättigheter. Det svenska biståndets inriktning och utformning, med dess betoning på en rättighetsbaserad ansats, bedöms fortsatt relevant även i denna period av ett hårdnande politiskt klimat.

Det är av central betydelse att särskilt fortsätta följa den politiska utvecklingen fram till parlamentsvalet samt bedöma valutgången och de implikationerna detta kan få för biståndet. Ambassaden avser kontinuerligt inkomma med rapportering inom väl utvalda tematiska områden samt studier av pågående samarbeten som underlag inför UD:s arbete med den kommande anvisningen. Dessa rapporter kommer komplettera och fördjupa den analys som sänts in i förra årets fördjupade strategirapport såväl som årets strategirapport. Redan nu kan nämnas att rapporter förutses inom mänskliga rättigheter, miljö och klimat (inklusive förnybar energi), offentlig finansiell styrning samt utbildning. Ambassaden förutser redan nu att det finns förutsättningar för förändring och förnyelse av samarbetet både vad gäller tematik, former som val av aktörer.

I egenskap av engagerad partner bör Sida fortsatt sträva efter att stödja positiva förändringsprocesser inom statsförvaltningen. EU-kretsen bedömer att utbildning och offentlig finansiell styrning (OFS) är

exempel på sådana områden. I linje med detta avser Sida att inleda en beredning under 2018 av en ny fas av Partnership for Accountability and Transparency som kompletterar EU:s stöd till OFS. Det blir angeläget att Sverige bevakar och för dialog kring de demokratifrämjande inslagen i EU:s stöd till OFS.

Därtill bör det övervägas att utveckla nya samarbetsområden inom exempelvis småskalig solenergi samt finansiella lösningar för stöd till små och medelstora företag, gärna med koppling till förnybar energi. Ett utredningsarbete kring detta pågår som involverar flera stödformer såsom garantier och gävbistånd. Om det visar sig att relevanta möjligheter finns för att utveckla en portfölj inom dessa områden finns, skulle det ha potential till att förändra samarbetets sammansättning över tid och stärka ett bredare samarbete som involverar den privata sektorn. Inom forskning har Sida-S sedan flera år tillbaka berett ett samarbete med Kambodja. Under 2018 planeras ett avtal för perioden 2018 – 2022 att ingås, med en bred uppslutning av svenska lärosäten. Samarbetsparten blir Royal University of Phnom Penh och fokus ligger inledningsvis på matematik och de naturvetenskapliga ämnena.

Avslutningsvis är det Sidas samlade bedömning är att stora delar av samarbetet är fortsatt relevant. Det gäller områden som stöd till mänskliga rättigheter, utbildning OFS-reformen samt miljö och klimat. Inom samtliga dessa områden finns dock utrymme att se över samarbetena och bedöma möjligheterna att identifiera nya delområden, samarbetsparter eller sätt att arbeta på.

P6 Annex to Strategy Report 2017 for Cambodia 2014-2018

All data in report is per December 31, 2017

Annual Strategy Amount 2017: 200 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2017: 274 259 KSEK

Table 1. Financial Overview 2017 per Area of Support/Objective in Strategy

Stödområde	Mål	Utbetalat 2017
Areas of Support	Objective	Outcome 2017 (KSEK)
Total		274 259
Strengthened democracy and gender equality, greater respect for human rights and freedom from oppression (sub-objective 1)	Increased democratic influence and opportunities for citizens at local level to demand accountability	14 559
	Increased local autonomy	25 000
	Increased knowledge about human rights, equality and the rule of law among citizens and in the public sector	37 712
	Strengthened accountability and greater respect for the rule of law within the framework of the Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia (ECCC)	7 000
	Increased number of citizens, especially youth, actively engages in anti-corruption	2 900
	Total	87 170
Better opportunities for people living in poverty to contribute to and benefit from economic growth (sub-objective 2), the focus on good education and increased employment	Increased numbers of girls and boys in the formal school system have completed their education with basic knowledge and skills	128 364
	Increased numbers of young people have useful knowledge and skills for the world of work	34 774
	Improved social dialogue and better forms for conflict resolution in the labour market	0
	Total	163 137
A better environment, limited climate impact and greater resilience to environmental impact, climate change and natural disasters (sub-objective 3)	Increased resilience to climate change at local level	16 850
	Increased collaboration between citizens and local governments on sustainable use of natural resources	7 101
	Total	23 951

Table 2. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 3. Outcome on all appropriations in the selected country/region (incl. country allocation)

Anslagspost	Utfall 2017 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
Appropriation	Outcome 2017 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	10 991	0
104 Asien (7 1:1.6)	263 807	375 176
113 Kapacitetsutveckling och utbyten (7 1:1.28)	15	2 685
114 Forskningssamarbete (7 1:1.32)	380	0
Total	275 193	377 861

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.